

1 - uvodnik • 2/3 - sto odst • 3 - literatura • 4/5 - pozor, pozor!
5 - življenje je lepo, čeprav... • 6/7 - mosp-skk • 7/8 - kuharski mojster

rast

Albert Vončina

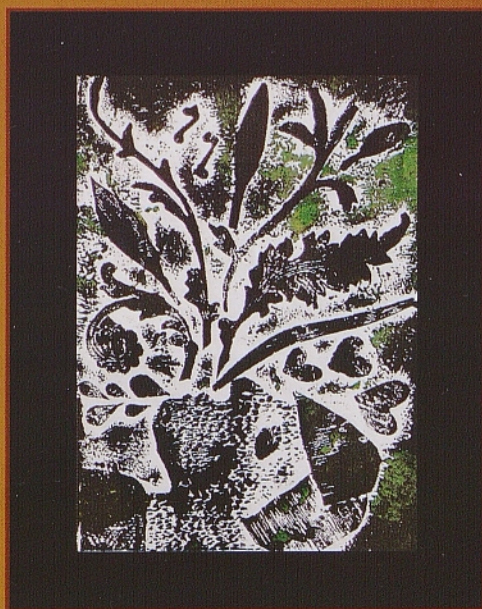
MEJA OSTAJA v glavah ljudi

»**M**esto, kjer je meja v glavah ljudi«, tako sta priznana italijanska novinarja Sergio Rizzo in Gian Antonio Stella naslovila članek, posvečen Gorici, ki je bil objavljen v vsedržavnem dnevniku *Corriere della Sera* 25. junija 2010.

Isti članek je bil ponovno objavljen v elektronskem formatu 5. oktobra. Seveda je taka pozornost do obmejnega mesta (*Corriere della Sera* je namreč članku namenil kar tri strani) nedvomno začetno navdušila bralce iz naših krajev. Članek izpostavlja dekadenco, predvsem ekonomsko, ki jo goriško mesto doživlja v vsem povojnem obdobju. Avtorja znanega dela *La Casta* namreč omenjata, da je Gorico prekosil Tržič, kmalu pa jo bo prekosila še »sestrična« *Nova Gorica*, ki je nastala šele leta 1947 iz »močvirnatnega goriškega predmestja«. Članek se nato nadaljuje z omembo raznih paradoksalnih situacij, ki so nastale s postavitvijo meje takoj po drugi svetovni vojni. »Začrtanje nove meje je namreč ločilo štal od hiše nekega kmeta; glava pokopane osebe v Mirnu se je čez noč znašla pokopana v Italiji, medtem ko je telo pripadalo Jugoslaviji«. Zanimiv je odstavek, v katerem avtorja opisujeta, kako je meja razcepila številne družine. Nekateri člani so se znašli na italijanski strani, drugi pa na jugoslovanski in kar nekaj let so se lahko videvali, da bi se pozdravili ali izmenjali par besed, samo čez ograjo na današnjem Trgu Evrope (kjer je no-

vogoriška železniška postaja), niso mogli pa imeti nobenega drugega stika. Ob tem odstavku se je gotovo marsikdo spomnil na ganljiv članek Metle pometle mejo žal preminulega senatorja Darka Bratine. Bratina se namreč spominja zgodovinskega dogodka s 13. avgusta 1950, ko so oblasti za en sam dan dovolile prehod čez mejo. Tako so se sorodniki lahko ponovno srečali in se za nekaj ur povrnili k starim navadam, kot je bilo nakupovanje v Italiji, obisk restavracij pa v Sloveniji oziroma Jugoslaviji, saj so se tem navadam morali odreči za več let zaradi brutalne postavitve meje.

Če se povrnem k članku, objavljenem v dnevniku *Corriere della Sera*, takoj po odstavku o meji, avtorja pojasnjujeta naslov. Rizzo in Stella namreč trdita, da je meja na žalost ostala v glavah ljudi. Osebnostno mislim, da predstavlja ta stavek preveliko posploševanje, saj drži samo do določene mere. Seveda je meja pri nekaterih še vedno prisotna. Mislim, da so ti danes, triinšestdeset let po postavitvi meje in dve leti po dokončnem padcu zadnjih fizičnih pregrad, ki so do 20. decembra 2008 ločevale obe Gorici, v manjšini. Več je tistih, ki živijo brez miselnih pregrad, brez predsodkov, ali vsaj se trudijo, da bi na sovraštva iz preteklosti pozabili. Darko Bratina je zgoraj omenjeni članek zaključil z upanjem, da bo lahko dočakal odpravo meje, potem ko je v prvi osebi doživel njeno tragično postavitve. Senator je veliko naredil, da bi se te sanje uresničile, žal pa ni dočakal fizičnega padca meje 20. decembra 2008. Mi, zlasti pripadniki mlade generacije, pa se moramo potruditi in stremeti za tem, da bi tiste meje, ki jih nekateri ljudje »še imajo v glavah« in jih je težje izbrisati, dokončno izginile in ostale le medel spomin.

FEDERICA SAMEC (1. NAGRADA NA LIKOVNEM NATEČAJU MOSP-SKK 2010).

Albert Vončina

“In ko pride Martin svet, Slovenc pogleda v svojo klet”

(slovenska ljudska iz Vranskega)

mladi in alkohol

November je že tu in z njim tudi vsi njegovi prazniki. Najbolj zabaven je prav god svetega Martina, ki ga pri nas vsako leto marljivo praznujemo.

Vemo, da so že pogani v tem obdobju praznovali v zahvalo za letino, se zahvaljevali za kolino, za uspešno pašo in bogat pridelek. Cerkev vseh teh praznovanj ni mogla zatrei, zato je vse, kar je imelo opravka z zahvalnim praznikom, prenesla na svetega Martina, saj je bil to najpomembnejši god v novembru.

Tako kot piše tudi Niko Kuret v svoji knjigi Praznično leto Slovencev, so se že v preteklosti na ta dan na kmetijah zbirali družinski člani, hlapci ter prijatelji in prirejali slavnostne pojedine. Obvezna je bila seveda prisotnost vina, ki se je ravno v tem obdobju spremenil iz mošta, ter gos, ki se je ohranila še iz poganskih časov, ko je bila daritveni element, s pomočjo katerega so celo vedeževali o prihajajoči zimi.

Od tod se je verjetno tudi rodila legenda o goseh, ki naj bi Martina izdale, ko so ga iskali, da bi mu sporočili izvolitev v škofa, in se je skril mednje. Trdna vez med vinom in martinovim pa je rodila legendo, da je sv. Martin kakor Kristus spremenil vodo v vino.

Najbolj poznana je seveda zgodba o Martinu, ki je kot usmiljen vojščak z mečem prerezal svoj plašč na pol, da bi polovico dal golemu revežu.

Vrnimo se k praznovanju: premožnejši kmetje so si večkrat privoščili glasbenike in doma prirejali slavlja. Vina je bilo seveda na pretek, tako da so ga bile na ta večer zažute velike količine in kot marsikje piše, je večina hlapcev po hitrem postopku napravila dnevno plačo in večkrat tudi tisto iz prejšnjega dne.

Dandanes, so se navade nekoliko spremenile; mladi, starejši in cele družine se na te dni zbirajo na Proseku pri Trstu, kjer imajo na voljo razvedritev za vse okuse. Od stojnic in vrtiljakov, pa do gostiln in koncertov.

Okolje se pa bistveno ni spremenilo, saj je velika količina vina še vedno prisotna,

tako da se proti večeru praznovanje včasih prelevi v pravo pivsko srečanje.

Zanimalo nas je, kakšen je odnos mladih do vaških praznovanj. Se jih redno udeležujejo? Se znajo sprostiti in zabavati tudi brez preglobokih gledanj v kozarec? So vsi mladi tako neodgovorni kot včasih morda misli o njih starejša generacija?

Da bi si odgovorili na vsaj nekaj radovednosti, smo mladim nastavili 10 enostavnih vprašanj.

Odgovarjali so zamejski fantje in dekleta od približno 15. pa do 27. leta starosti.

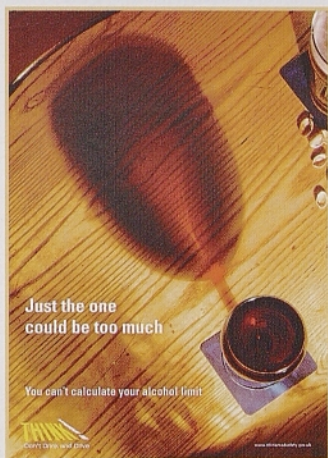
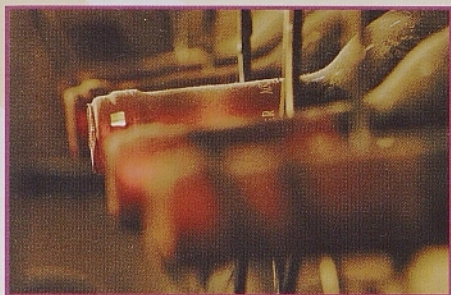
Med šestdesetimi anketiranimi je 50% povedalo, da se vsako leto redno udeležuje praznika sv. Martina, drugih 50 pa le, če je priložnost. Med njimi ni bilo nikogar, ki še nebi slišal za martinovanje.

Zanimalo nas je, ali vaše “fešte” raje obiščejo, ko se odvijajo v bližini njihovega doma, a so bili odgovori dokaj podobni: 48% je takih, ki jim redno prisostvuje, 47% le občasno, 5% pa takih okolij ne mara preveč.

Na vprašanje, če se jim zdi, da taka vaška srečanja še bolj spodbujajo mlade k pitju alkohola, smo dobili zelo različne odgovore: 18% je mnenja, da je to popolnoma res, saj je ravno pitje bistvo celega praznovanja, 30% ni tako črnogledih in trdi, da je to odločitev vsakega posameznika, 52% anketirancev misli, da le nekateri ob teh priložnostih pregloboko pogledajo v kozarec.

Kakšno mnenje pa imajo mladi o samih sebi oziroma svojih sovrstnikih? Vprašali smo jih, ali mislijo, da znajo piti odgovorno? Ali se jim zdi, da preveč ljudi vozi pod učinkom alkohola, povzroča škodo in na splošno spravlja tudi bližnje

v nevarnost? 20% misli, da se večina mladih zna nadzirati, 63% meni, da žal tega ne znajo vsi, 17% pa pravi, da običajno skoraj nihče ne pije odgovorno.

Ko je nastopilo vprašanje, če na praznikih, kot je martinovanje, oni sami pijejo več kot običajno, je 63% pridno odgovorilo da ne, 4% so priznali da ja, saj pijejo vedno veliko, 30% pa povedalo, da morda res pije več, predvsem če se praznovanje odvija v domači vasi. Čeprav med danimi odgovori ni bilo možnosti "nikoli ne pijem", so 3% anketiranih izrecno napisali, da se alkohola nikoli ne dotaknejo.

Zanimivi so bili tudi odgovori na to, kdaj so bili ti mladi prvič pijani. Najbolj zgodaj so kakšen kozarček preveč popili prvič pri trinajstem letu starosti, najpozneje pa pri dvajsetem. Povprečno leto prve

pijanosti pa je bilo 16. Le 8% ni še nikoli bilo pijanih. Od teh je bilo iz prve skupine 75% takih, ki se je zaradi alkohola tudi že počutilo slabo, 25% pa ne.

Koliko pa pijani vozniki ogrožajo naše ceste? V upanju, da so vsi iskreno odgovarjali, smo odkrili, da je 29% voznikov že vozilo pijanih, 48% še nikoli, 23% pa še nima vozniškega dovoljenja.

Na srečo se večina oziroma 70% zvečer za prevoz organizira tako, da se s prijatelji zmeni, in kdor vozi, po navadi ne pije. 25%, kar je skoraj toliko, kolikor delež tistih, ki še nimajo vozniške, se domov vrača s taksijem ali pridejo ponje starši. Le 5% mladih, je povedalo, da si kljub avtu privoščijo kako pijačo in se nato izogiba policajem po stranskih poteh. Nekateri so priznali, da so nekoč res to počeli, se pa sedaj raje odločajo za prvo opcijo.

Kljub vsemu, so odgovori pokazali, da so zamejski mladi razmeroma odgovorni. 78% je tudi mnenja, da so ljudje, ki vozijo pijani, skrajno neodgovorni; 20% nima nič proti njim, če le pijejo zmerno, samo 2% pa je takih, ki jim za pijane voznike ni mar.

Neža Kravos

literatura

Daniel Doz

Zvok trobente plava skozi gozd kakor vzdih. Kakor stok.

Molčiš. Tvoja tišina je kakor stok žalostnih kapelj dežja, ki molčijo liste dreves tega temačnega gozda.

Sedaj, ko opazujem vse to, razumem, kako sem nemočen pred usodo.

In tudi ti, ki misliš, da se te ta svet nič ne tiče, tudi ti, ki trdiš, da to ni tvoja vojna, tudi ti, umirajoča sapa, boš padla na tem polju. Ker človek ni nič drugega kot nespreten igralec na odru življenja; in vsi gledalci že vnaprej vedó, kako se bo tragedija končala.

Tudi ti, večni veter modrosti, veš, da me boš moral peljati s seboj.

In že slišim tvoj prihod. V sebi čutim tisto sladko bolečino, ki jemlje dan za dnem luč v mojih očeh. In tvoj glas postaja vedno glasnejši, vedno močnejši, o groza, čutim tvoj prihod.

Glej: ciklama že joče moj odhod. Mogoče se bo nekoč moj glas pridružil tisti nenehni turobni sinfoniji, ki daje in jemlje, ki kliče iz te krvave zemlje, da spomini na naš obstoj že bledijo.

To tragično in trajno trobento, ki trese in trobi neko trudno žalostinko n vse to že zdavnaj slišim.

Njen zvok, kot če bi letel nad svetom, ki ga nihče več ne prepozna, preletl ta surov gozd in zavedam se, da nič ne bo, kot je bilo.

Prvi sneg, a se ga sploh ne zavedam. Veš, prav zdaj razmišljam o vsem, kar se mi je pripetilo. Znova in znova čutim tisto sladko bolečino; zame je postala vsakdanja. Ne zavedam se, da je trobentač že zdavnaj nehal trobiti. Sedaj, ko končno odprem zaspane oči, vidim, da se je narava preoblekla v prekrasno belino.

Človeštvo me je zapustilo, v tem temnem, zasneženem gozdu.

Vem, da okoli mene ljudje iščejo večno radost in mir. Sploh ne vem, če ju bodo dosegli, gotovo pa jaz ne bom še dolgo tu.

Zaslišim zvok tiste negibne neskončne tišine, ki me stalno kliče; in slišim to žalostno kričanje neme globine; in že sem tvoj, o večnost.

ZLATKO BLAŽIČ, zgodovina moje heroinske odvisnosti

Zlatka so nekateri izmed nas že spoznali na enem izmed predavanj v sklopu Drage mladih v Mariboru. Vse poslušalce je njegova življenjska zgodba izredno pretresla, hkrati pa je s svojo energijo in voljo do življenja vseh navdušil. Svojo izkušnjo pa je opisal tudi v knjigi **Zgodovina moje heroinske odvisnosti**, ki jo je vredno prebrati.

V začarani krog drog je padel že pri približno dvanajstem letu starosti. Zanimivo pa je, da je s tem začel le zato, da se je pred sošolci lahko bahal, kako kadi, in pripovedoval, kako je to nekaj najboljšega. Najprej je kadi navadno travo, nato pa je prešel na hašiš.

Nekega dne mu je stalni diler namesto hašiša dal poskusit heroin. Občutek, ki ga je takrat prevzel, mu je bil tako všeč, da se je odločil, da bo še naprej snifal heroin. Seveda se je po nekaj mesecih situacija prelevila in si ga je začel tudi vbrizgavati. Njegovi starši si takrat sploh niso predstavljali, da je on na drogah.

Cez nekaj let se je Blažič preselil v Ljubljano, ker se je tam vpisal na Filozofsko fakulteto, ki jo je pa bolj redko obi-

skoval. Njegovo življenje se je iz dneva v dan slabšalo in je na koncu večino svojega časa preživel z iskanjem dilerjev in nato v nekem neosebnem stanju, ki mu ga je nudil heroin.

Starše je občasno vprašal za denar, s katerim naj bi kupil učbenike, ki pa seveda nikoli niso prišli iz knjižarne.

Ko se je med poletnimi počitnicami vrnil v Maribor, ni vedel, kako bi svoje vbode skril pred družino, zato je celo polejte nosil dolge rokave. Staršem se je to zdelo čudno in so začeli sumiti, zato ga je nekega dne mama prisilila, da je dvignil rokave in pokazal roke, ki so bile polne znakov vbodov. Tako se je odločila, da mu bo pomagala pri odvajanju.

Ravno v tistem obdobju so na trg prišle tablete, ki so imele podoben, morda še nekoliko močnejši učinek kot heroin. Na voljo so bile v vseh lekarnah, a se jih je dalo kupiti samo s podpisom staršev, čeprav si bil polnoleten. Blažič se je mami zlagal in dejal, da so to tablete za odvajanje, tako da mu jih je ona večkrat kupila. O odvajanju ni bilo ne duha ne sluha in nihče ni videl spremembe.

Tako se je Blažič naveličal živeti v lažeh in je tudi zaradi kopice dolgov, ki jih imel, zbežal v Trst; namen je imel priti do nekega duhovnika iz Bocna.

V Trstu je živel v obupnih razmerah, a mu je bilo za to malo mar; ker je bil brez denarja, pa je bil prisiljen nehati z drogami in se je v nekaj tednih popolnoma prečistil. Ko je nekega dne taval po centru, je srečal dru-

žino, ki se je v njegovim očeh zdela tako srečna. Zavedal se je, da je to prihodnost, ki jo želi tudi zase, in prav v tistem trenutku se je odločil, da se vrne v Slovenijo.

Odpravil se je v Koper in tam prespal v župnišču. Ni točno vedel, h komu naj se obrne, in je najprej šel do zdravnika, ki je pomagal odvisnikom. V njegovi ambulanti je na steni opazil sliko mladih fantov iz komune: vsi so se mu zdeli močni, zdravi in nasmejani, pravo nasprotje bledega in suhega Blažiča. Ta slika mu je dala upanja in je zato zdravnika vprašal, če lahko tudi njega spravi v komuno. Zdravnik mu je res pomagal in ga je poslal v začasni dom, kjer tudi pomaga jo pri odvajanju, od tam bo pa lahko prišel v komuno.

Po štirih mesecih čakanja so ga končno sprejeli v komuno, ki pa je bila nekje na Siciliji. Starši so se zelo težko ločili od njega. Kot vsak začetek je bil tudi ta težak: ko je prišel na Sicilijo, je bil avtor najprej za teden zaprt v sobi, saj se ni hotel nikomur pokazati. Ko se je nekega dne le opogumil in stopil iz sobe, se je brez večjih težav privadil na komuno, čeprav so ga nekatere popolnoma vsakdanje zadeve še vedno spravljale v krizo: najbolj se je morda moral truditi, da je spet začel gojiti medsebojne odnose, ki jih je vsa prejšnja leta popolnoma zanemarjal.

V komuni je bilo vzdušje razgibano, imeli pa so točno določene navade, zelo veliko so delali in vedno so bili v družbi. Ob sobotah zvečer so se zbirali pri Madonnini, kjer so se Mariji priporočili za naslednji teden in se zahvalili za preteklega.

« Blažič je bil v komunah po Italiji pet let: tri leta se je odvajal, dve leti pa je pomagal drugim odvisnikom. V tem času je spoznal tudi don Pierina - ustanovitelja komun.

Ko se je po dolgem času vrnil v Maribor, se je zelo zavzel za odvisnike, začel je voditi društvo Srečanje, ki se ukvarja z raznoraznimi vrstami odvisnosti.

Trenutno je Zlatko Blažič poznan po celi Sloveniji, veliko ljudi ga vabi na predavanja in

srečanja.

Poleg tega pa je avtorjeva osebna izkušnja dokaz, da ni nikoli za nič prepozno in da ni iz nobene jame nemogoče zlesti. Čeprav je njegova zgodba pretresljiva, vsem vliva nova upanja, saj lepo prikazuje, da se lahko iz še tako negativnega dogodka vedno rodi kaj konstruktivnega.

Klara Kravos

Pozdravljeni prijatelji revije Rast!

Imenujem se Ingrid in delam kot psihologinja v svoji ambulanti v Trstu. Pred tem sem kot mnogi izmed vas obiskovala pedagoški licej Antona Martina Slomška. Po končani višji šoli sem se vpisala na fakulteto psihologije in jo zaključila.

Sedaj se poleg dela z otroki in posamezniki ukvarjam s pari in družinami, najraje pa delam z najstniki. Zelo me veseli tudi prostovoljno delo kot psihologinja za nujno pomoč in v bolnici.

Sem na vašo razpolago, da mi pišete o dvomih in težavah na e-naslov: ingrid.bersenda@gmail.com.

Izžrebana pisma bom objavila v psihološki rubriki revije. V elektronskem sporočilu napišite, če ste ali ne zato, da pismo objavimo v anonimni obliki.

Lep pozdrav!
Psihologinja dr. Ingrid Bersenda.

Stara sem 14 let in sem ravnokar prišla v novo šolo.

V mojem prejšnjem razredu nas ni bilo veliko in smo se vsi porazdelili v razne šole, tako da sem trenutno tu popolnoma sama.

V novem razredu nas je veliko več, nekatere sošolce sem že prej nekoliko poznala in v glavnem so vsi prijazni. Vendar pa se mi zdi, da se vsi že tako dobro poznajo in so povezani med seboj, da ne potrebujejo moje družbe in name včasih enostavno pozabijo.

V starem razredu smo držali veliko bolj skupaj, morda zato, ker nas ni bilo toliko in smo bila večinoma dekleta. Kaj naj naredim, da se bom tudi med novimi sošolci dobro počutila in da me bojo sprejeli medse?

Na to šolo sem si res želela iti in mi ne bi bilo všeč, da bi se morala prepisati zaradi nesporazumov v razredu ...

Avtorica želi ostati anonimna.

Pozdravljena!

Skupina se razlikuje po tem, da je sestavljena iz ljudi, ki imajo podobne interese, in izključuje tiste, ki jih nimajo in ki se ne prilagajajo. Razred pa sestavlja posebna skupina učencev, ki obiskujejo isto šolo in so v istem letniku.

Praviš, da si se odločila, da greš na to šolo, ker te verjetno zanimajo predmeti, ki se jih boš tu učila. Ta je ena izmed značilnosti, ki označujejo skupni interes, ki ga imaš s svojimi novimi sošolci. Čeprav se bojiš, da te ne bodo vključili, ker si v novi skupini, je to delno odvisno od tvoje sramežljivosti in v resnici bo vse steklo veliko lažje, lepše in hitreje od tistega, kar si sama pričakuješ. Skupina potrebuje stalno nove članke, večja je skupina, več možnosti je za vse, da dobijo v njej veselje. Fizično se boš približala sošolcem in se skupaj z njimi začela pogovarjati o tem, kar je njim všeč, če boš prej poslušala in ugotovila, katere naj bi bile ideje za pogovor. Povabila jih boš lahko domov in v drugačnem okolju boš spoznala, da bo v kratkem šlo vse po maslu in se boš lepo vključila v skupino ter prijetno počutila. Toplo pričakujem tvoje novosti. Srečno in lep pozdrav.

Dr. I. Bersenda
Psihologinja

Če imate vprašanja, ker ste v stiski, ali ne veste, kako se odzvati če ste v težavah, pišite mi na e-mail: ingrid.bersenda@gmail.com.

O d 12. do 18. septembra 2010 je v Pliberku (Bleiburg) na Koroškem potekal jesenski seminar Mladine evropskih narodnih skupnosti (MENS oziroma YEN – Youth of European Nationalities), ki ga vsako leto prirejajo v različnem kraju. Letos so seminar organizirali člani slovenske koroške mladinske organizacije, ki so si za vodilo seminarja izbrali geslo "We do not fear" – "Ne bojimo se". Večjezičnost in jezikovna pestrost v Evropi

VLASTA:

»Vesela sem, da sem se udeležila seminarja, saj je bilo vzdušje zelo prijetno. Spoznala sem veliko mladih iz vse Evrope, se z njimi pogovarjala o najrazličnejših tematikah, izmenjevala mnenja in izkušnje; priložnost za zabavo seveda ni manjkalo. Skratka, dragocena izkušnja.«

sta bili rdeča nit seminarja, ki je imel za sedež mladinski in družinski hotel "Campus futura" v Pliberku,

udeležilo pa se ga je okrog sto mladih pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti iz dvajsetih evropskih držav. Slovensko manjšino v Italiji je predstavljalo šest udeležencev iz MOSP-a (Mladi v odkrivanju skupnih poti) in MzM (Mladi za Mlade).

Na uradnem odprtju seminarja sta med drugimi govorniki spregovorila glavni pokrovitelj seminarja Valentin Inzko, predstavnik Mednarodne skupnosti in posebni odposlanec Evropske unije v Bosni in Hercegovini, ter minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš.

Udeleženci seminarja so sodelovali pri že ustaljenih delovnih skupinah, ki so sestavni del organizacije, in sicer pri skupini za politiko, komunikacijo in razširitev. Skupina za razširitev ima nalogo, da išče, sprejema in spremlja nove članske organizacije na njihovi poti v MENS; skupina za politiko sledi problematikam v zvezi s političnimi razmerami v deželi in odnosom med narodi; skupina za komunikacijo pa skrbi za notranjo komunikacijo med organizacijami

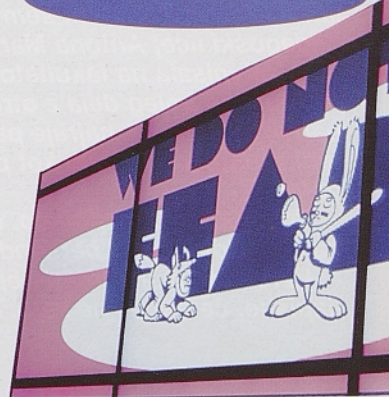
MIRJAM:

Že leta aktivno sodelujem v Yen-u, ustvarila sem si čudovita prijateljstva, ki so me potem privedla do članstva v delovni skupini za komunikacijo. Yen mi nudi nove izkušnje, ki so mi pomagale pri gradnji osebne in seveda narodne samozavesti.«

članicami ter za to, da bi Mladini evropskih narodnih skupnosti prisluhnili tako v evrop-

YLS

Bleiburg – Pliberk.

skih institucijah kot v narodnostnih manjšinskih organizacijah. Delo skupin se je zaključilo s sejo članov sveta, na kateri so predstavili dosežke in bodoče cilje ter sprejeli razne resolucije. Izmed številnih tem je izstopala afera v zvezi z Romi, ki so jih pred nedavnim izgnali iz Francije, ter odnosi med Madžarsko in Slovaško.

Mladi so tudi bolje spoznali Koroško, saj so obiskali kraje, ki so pomembni za zgodovino koroških Slovencev, in

se udeležili različnih predavanj ter delavnic. Na glasbeni delavnici so na primer prepevali slovenske odporne in puntarske pesmi, na

«kulinarični delavnici pa so se preizkusili v pripravi krajevnih dobrot, in sicer koroških sirnatih krapov.

Za zaključek seminarja so udeleženci pripravili umetniško predstavitev z naslovom "Multikulturnost vs. monokulturnost" na glavnem trgu v Celovcu. Ob kratki, rjavi preprogi, na koncu katere je zid – slepa ulica, je stala dolga in pisana preproga, ki nima konca. S tem so želeli poudariti to, da večjezičnost nima meja, odpira nove poti in ustvarja nove možnosti, medtem ko je enojezičnost enosmerna in brezizhodna. Zamisel je bila

kljub dežju uspešna, saj je privabila številne radovedneže.

Seminar je odlična priložnost, da se mladina iz različnih narodnih skupnosti sreča, spozna, izmenjuje mnenja, stališča in izkušnje ter si ustvarja nova prijateljstva.

Naslednja srečanja bodo velikonočni seminar na Danskem, Voices of Europe na Nizozemskem in septembra 2011 v Nemčiji naslednji jesenski seminar.

Mirjam in Vlasta

KATRIN:

»Izredno sem hvaležna svoji prijateljici Mirjam Malalan, ki me je povabila na letošnji seminar, saj sem se tam res zabavala. Doživela sem mnogo prijetnih trenutkov, spoznala nekatere problematike ostalih manjšin in veliko drugih zanimivosti. Spoprijateljila sem se s številnimi "manjšinci" iz cele Evrope, zlasti s koroškimi Slovenci in Gradiščani (Hrvati v Avstriji). Ostalo mi bo veliko lepih spominov. Ta izkušnja me je močno spodbudila k okrepitvi svojega znanja angleščine in nemščine. Zlasti pa mi je to srečanje pustilo edinstveni občutek, ki mi nobena druga izkušnja ni doslej, in sicer okrepitev ponosa, ki ga imam za svojo dvojezičnost!«

ber 2010

Jesenska poslastica

Po poletju se vsako leto počasi priplazi še jesen. Marsikdo se v teh muhastih dneh stalno počuti utrujen; jutraj bi najraje zagnal budilko v zid in se še bolj udobno namestil pod rjuhe. Šola se začne, prav tako lekcije in izpiti na univerzah. Sivi, vedno krajši dnevi, pisano listje se zaspino spušča z drevesnih vej, ki so vse bolj prazne in puste. Vse okoli nas se pripravlja na mraz, zimo in temo ...

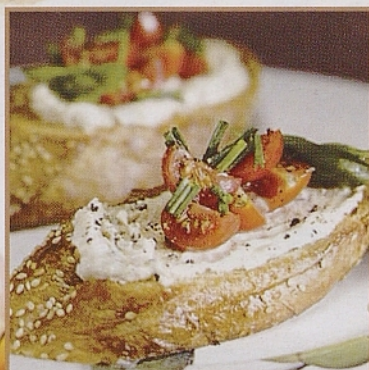
Ne, vse to nas ne sme spraviti v slabo voljo!!!

Da bi popestrili vaše temne jesenske dneve, smo tokrat pomislili na prav poseben menu, ki vam bo v kosti in mišice pognal veliko energije in dobre volje. Sledijo recepti za polne trebuščke in velike nasmehi, ki jih lahko pripravite za vaše muhaste starše, za sitnega fanta/punco ali za prijatelje. Dobro delo in dober tek!

PREDJED

V zadnjih letih je v modi, da pred prvo jedjo okusimo slastno, a ne preveč zahtevno

predjed. Ker se v jesenskih mesecih večkrat počutimo, kot da bi nas na vsaki nogi mučila »

« stokilogramska utež. Zato naj bo naša predjed lahka, zdrava in multivitaminska!

Recept, ki smo ga tokrat izbrali, je preprost, lahko prebavljiv in je primeren tudi za tiste izmed vas, ki ne ljubijo mesa. Potrebujete 12 manjših paradižnikov, nekaj francoskega kruha (baguette), 120 g sladke skute, nekaj origana in oljk. Najprej operemo paradižnike, jih sesekljamo na lunice in jih zabelimo s ščepom soli. Francoski kruh narežemo na rezine in ga popečemo, da postane zlatorumen. V skledi premešamo skuto z origanom in oljkami, ki smo jih že prej sesekljali. Zmes namažemo na kruhove rezine in nad njo postavimo nekaj rezin paradižnika.

Ta recept bo gotovo vsem prijal, saj je paradižnik znan kot pravi zaklad vitaminov, poleg tega nam naravno očisti organizem.

PRVA JED

V jeseni marsikateri otrok izreže iz buč strašne podobe, ki neizprosno plašijo sosede. Zakaj ne bi tudi mi izkoristili

oranžne buče v našem jesenskem meniju? Cmoki iz buče z maslom in žajbljem bodo gotovo najbolje deli dekletom: buča je namreč znana po tem, da podeli koži poseben lesk.

Polkilogramsko bučo očistimo in olupimo, nato jo skrbno razrežemo na koščke. Te nastavimo na pekač, jih solimo in pečemo približno 30 minut pri 160°. Ko se je ohladila, bučo z vilicami zmečkamo; naj bo končni rezultat mehko testo. K temu dodamo eno jajce, 20 g ribanega sira in 100 g moke ter vse dobro premešamo. Iz testa naredimo več tanjših svaljkov in izrežemo cmoke. Ta čas v večji ponvi stopimo približno 20 g masla z 4 lističi žajblja. Cmoke skuhamo v slani vodi in jih še nekaj časa kuhamo z omako na nizkem ognju. Ko jih ponudimo gostom, lahko krožnik okrasimo še z grobo ribanim dimljenim sirom.

GLAVNA JED

Po glavni jedi se večkrat počutimo tako siti, da se bójimo, da se bomo od same debelosti kar skotalili s stolice. Nič monumentalnih mesnih krožnikov, nič cvrtih in mastnih prilog! Svojim gostom bomo ponudili preprosto in originalno glavno jed, ki bo vseh očarala: krompir z dimljenim sirom in surovim pršutom.

Potrebujete 4 večje krompirje, približno 80 g dimljenega sira, 4 večje rezine surovega pršuta, sol, poper in nekaj timijana. Skuhajte krompir v kropu in ga olupite, ko je že popolnoma hladen.

Vodoravno jih razrežite na tri dele, pri tem pa pazite, da se krompirji ne razbijejo. Med rezine previdno namestite sir, ki ste ga na tanko urezali in vse skupaj ovijte v rezino surovega pršuta. Krompirje utrdite z zobotrebcom in obelate z timijanom, soljo in poprom. Pecite jih v že ogreti pečici (220°) za približno 15 minut.

Krožnik ponudite gostom, ko je še topel, da se bo po kuhinji razlezel vonj po timijanu: to zelišče je posebno koristno za prehlajene in zaprte noske!

SLADICA

»V jeseni moraš jesti vitamine, vitamine!« Kolikokrat vam je tak stavek vtikala v glavo mama ali babica! Sladica bo torej polna vitaminov in seveda tudi okusna! Za pomarančno kremo potrebujemo 3 jajca, 200 g sladkorja, 60 g moke, 4 pomaranče, 1 vaniljino armo in po želji 2 žlički likerja Cointreau.

Rumenjake in sladkor stepemo, nato dodamo moko vaniljo, liker, nari-bano lupino ene pomaranče in sok vseh pomaranč. Kremo kuhamo in nenehno mešamo, dokler ne postane gosta. Pri tem pazimo, da ne zavre. Beljake penasto zmešamo in previdno vmešamo v hladno kremo iz pomaranč. Kremo razporedimo v skodelice in postavimo v hladilnik vsaj za eno uro.

Dober tek!

